

За светлым святam Калядаў
зіншуе праваслаўных вернікаў і іх сем'і
Рэгіянальная газета!

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

РЭГІЯНАЛЬНАЯ газета

4 студзеня 2002 года

№ 1 (350)

Выходзіць па пятніцах

TV
ПЛЮС

«Вы – самае слабае звяно»

У чацвертым раундзе тэлегульні «Слабае звяно» гэтыя
словы прагучалі ў адрас Барыса Бандарэнкі з Краснага

авіны рэгіёна

Ігравыя конкурсы

МАЛАДЗЕЧНА. У канцы снежня ў рэстаране «Маладзечна» ішоў гарадскі конкурс сярод павароў і кандытараў. Удзельнічалі 8 прадпрыемстваў.

У пераможцаў гаспадары. Другія былі работнікі рэстаранаў «Папараць-кветка», трэція – кафэ «Дарожнае». Па ўмовах конкурсу павары гатавалі халодныя і гарачыя закускі, а кандытары – торты, булочки і іншыя салодкія вырабы. Гарыкан адзначыў пераможцаў і прызёраў каштоўнымі падарункамі.

Юрый КАРПІЦКІ.

«Мяцельскія браконьеры» перамагаюць

ДЗЕЛ. Адбыўся фінал раённага турніру гульні КВЗ. У ім удзельнічалі тры каманды – Крывічкая, Слабодская і Мядзельская СШ №1. Каманда з райцэнтра «Мяцельскія браконьеры» з першага конкурсу захапіла лідэрства і без праблем магла. А адным з падарункаў для іх былі фірменныя майкі іпісам «КВН Мядель».

Алесь ВЫСОЦКІ.

Пераможцы раённага турніру КВЗ каманда «Мяцельскія браконьеры».

Дзеці па правадах

ОЖЫН. У мінулым годзе ў шасці вёсках раёна адноўлена ўвядзенне па правадах, якога не было з 1995 года.

Задзіялі ў тэя населеныя пункты, дзе для гэтага былі. малюныя выдаткі. На чарзе узнаўленне правяднога радыё-анання – вёскі Сакаўшчына і Давідавічы.

01 год даходы ад радыёкропак у раёне склалі 15,9 мільёнаў, а расходы – 58 мільёнаў.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Засталіся без хлеба

АВЕСЦ. Аддаленыя вёскі раёна засталіся без хлеба з-за таго, тамяло снегам дарогі. Мясцовае ДРБУ-158 павінна абслужыць каля 600 дарог. Але яно не ў стане справіцца з усімі, едзячы на тое, што працавалі ўсе выхадныя. Саларкі зася на некалькі дзён.

алгасаў дапамогі мала, з-за той прычыны – няма дызель-наліва.

Іван КРУК.

Надвор'е на выхадныя

Абота, 5 студзеня

Мінск

2 – -9°C (уначы)
– -5°C (удзень)

Вілейка
-3°C (уначы)
-1°C (удзень)

Мядзеля, 6 студзеня

Мінск

– -2°C (уначы)
– -1°C (удзень)

Вілейка
0°C (уначы)
2°C (удзень)

МАЛАДЗЕЧНА. 25 снежня на канале ОРТ у тэлегульні «Слабае звяно» удзельнічаў красненец Барыс Бандарэнка.

Барыс, які ў дзень выхаду гэтага нумара «РГ» адзначае сваё 28-годдзе, даў інтэрв'ю нашай газеце.

– Чаму я выбраў менавіта «Слабае звяно»? Гэта адзіная тэлегульня, дзе для удзелу не трэба тэлефанаваць, а дастаткова выслаць заўяку па інтэрнэцеўскім адрасе, што пішуць у цітрах пасля заканчэння кожнай перадачы.

На «Слабае звяно» я адаслаў 4 заяўкі. І ў канцы лістапада на работу патэлефанавала адна з рэдактараў тэлеперадачы, якая назвалася Наташай. Яна сказала, што некалькі тыдняў таму была ў Маладзечне. Тут ёй вельмі спадабалася. Наша тэлефонная размова працягвалася прыкладна паўтары гадзіны. Сама рэдактар гаварыла, што так доўга з прэтэндэнтам ёй не даводзілася размаўляць. Спачатку яна задавала каля двух дзесяткаў пытанняў на агульнае развіццё. Я не адказаў на тры. Потым быў псіхалагічны тэст. Праз дзесяць дзён мне пазванілі яшчэ раз і запрасілі на перадачу. Туды патрапіць не так цяжка, як, прыкладам, на «Хто хоча стаць мільянерам?». Ужо ў Маскве даведаўся, што якраз перад цыклам гульні «Слабае звяно» пісаліся «мільянеры». Для таго, каб трапіць на гэтую гульню, трэба патэлефанаваць у Маскву. Вам зададуць 5 пытанняў. На кожнае даецца па 4 варыянты адказаў. На ўсе пытанні правільна адказалі каля 5,5 тысячы чалавек, а выбралі 150.

Выехаў у Маскву я раніцай

Даведка «РГ»

Барыс Бандарэнка. Нарадзіўся 4 студзеня 1974 года ў Омску ў сям'і ваеннага. У Краснае пераехаў у 1981 годзе. Пасля заканчэння школы ў 1991-93 гадах служыў у арміі. Праз 5 год скончыў фінансаво-эканамічны каледж у Мінску. Працуе эканамістам на заводзе дахавай чарапіцы ААТ «Забудова».

13 снежня. У студыю мне трэба было прыйсці на наступны дзень а 9-й гадзіне. Вызначылася, што мая група гуляе вечарам 15-га. Складам кожнай «васьмёркі» займаецца рэдактар, яна вызначае парадак на

пляцоўцы. Але я мог згуляць і раней. На гульню адбіраецца 8 асноўных гульцоў і яшчэ 2 запасныя, на ўсялякі выпадак. Я быў запасны на ранішняй гульні 14 снежня. Другім запасным быў Валодзя, які пас-

ля перамог у нашай гульні і зарабіў 61 тысячу рублёў. У блоку перадач, што запісваліся з 14 па 17 снежня, наша гульня была шостая. Але паказалі яе першай.

Гульня пішацца доўга. У дзень запісваецца не больш за 3 гульні.

Я вылецеў пасля чацвертага раунда. Да гэтага прастаяў на пляцоўцы каля 3,5 гадзін. Было крыўдна, што скончыў гульню так рана, бо ў раундзе не быў слабым звяном, але пры галасаванні я і Сяргей набралі па 2 галасы, і моцнае звяно раунда – Лена – выбрала мяне. Гэта было нечаканасцю. Я галасаваў за аб'ектыўна слабага чалавека – Юлю. Каб выбраў Сяргея, то працягваў бы гульню. Пасля паражэння перажываў. Пакінуў студыю адразу пасля інтэрв'ю. Было 12 ночы.

Кім я захапіўся, дык гэта вядучай. Маца выдатна адыгрывае сваю ролю. Але з ёй пагаворыць па-за межамі гульні амаль немагчыма, яна гаворыць фінальныя словы: «Вы самае слабае звяно. Бывайце», – разварочваецца і пакідае студыю ўслед за гульцом.

Яшчэ адно правіла: ці адзін, ці каманда. Перад гульні каманда збіраецца, каб гульцы маглі пазнаёміцца. Але калі ты хочаш выйсці з пакоя, ці выходзіш адзін, ці выходзяць усе. Калі заўважаць, што ты з кімсьці адышоў і размаўляеш – здымуць з гульні.

Барыс гаворыць, што «парваў» бы ўсіх, калі б давялося пагуляць у «Слабае звяно» яшчэ раз. Але на тэлегульні ехаць больш не хоча – нагледзеўся.

Вольга ПІЛІПЕНКА,
Юрый КАРПІЦКІ.

Экспрэс-апытанне

Вас радуе снежнае надвор'е?

Генадзь Ціхончанка, прадпрымальнік, Вілейка:

– Так. Даўно такіх зім не было. Будзе ўраджай. Добра было б, каб гарадскія службы спраўляліся са сваімі абавязкамі. Зіма павінная быць такой. У такое надвор'е не хочацца заставацца дома.

Валянцін Шайко, майстар, Маладзечна:

– Выдатна! Даўно не было такой зімы. У Маладзечне жыў з 1967 года і ўжо прывык да халадоў.

Тацыяна Багрусэвіч, настаўніца, Маладзечна:

– Вельмі добра, люблю такое надвор'е. Я засумавала па такой зіме. Настрой добры, навагодні. Цяпер іду і люблюся прыродай.

Валерый Валачэнка, сталяр, Маладзечна:

– Такое надвор'е радуе, бо даўно не было такіх маразоў. Мне весела, а ў камунальнай вядлікія праблемы.

Экспрэс-апытанне падрыхтавалі Яўгенія МАНЦЭВІЧ і Вольга ПІЛІПЕНКА.

Навагодняе прывітанне з Амерыкі

ВІЛЕЙКА. Вучаніца гімназіі Жэня Лагода, дзякуючы амерыканскай праграме школьных абменаў вучнямі старэйшых класаў «Акт дзея свабоды», трапіла на год у Амерыку.

Жыве ў горадзе Ларкспур у Індыянавай Дакоты. Ходзіць у сярэднюю школу. Праз паўгода вернецца ў Вілейку, каб пачаць у свой родны (ужо амерыканскі) клас і скончыць рэальнае гімназію. А пакуль яна жыве ў сям'і адваката Геб-ман і гаспадыні Кэці. У гаспадыні тры дачок: Ліз, Андрыя і Джэні. Жэня з імі пасябралася.

У гімназіі Жэня займалася ў матэматычным класе. Была пераможцай раённай экалагічнай алімпіяды «Чарнобыльскі набат-2001», заняла трэцяе месца на абласной алімпіядзе па біялогіі.

Мы звязаліся з Жэняй напярэдадні Новага Года праз Інтэрнэт і задалі некалькі пытанняў аб тым, як сустракаюць Каляды і Новы год за акіянам. І вось што прыйшло на адрас «Рэгіянальнай газеты».

«Прывітанне!

Я ведаю, што адказваю позна, бо былі праблемы з камп'ютэрам і мы з цяжкасцю маглі карыстацца Інтэрнетам. Але так ці інакш я дасылаю свой адказ.

Па-першае, рыхтавацца да Калядаў тут пачынаюць за месяц перад святам. Я бачыла некаторых амерыканцаў, якія ўпрыгожвалі свае дамы ў пачатку лістапада. Я б назвала іх крыху апантанымі. Мы ж паставілі калядную ёлку за два тыдні перад Калядамі. Гэта — нармальна.

Каляды тут большае свята, чым Новы год. Амерыканцы дораць падарункі толькі на Каляды (ва ўсякім разе, у сям'ях, якія я ведаю). Я сказала б, што іхнія Каляды — як наш Новы год. І наадварот. У большасці сям'яў.

Галоўная страва на Каляды — індычка. Калі яе гатуюць, то кладуць усярэдзіну дробна нарэзаны хлеб. Вельмі смачна! Да яе робяць піюрэ з падліўкай. Увогуле, Каляды не вельмі экзатычныя свята. На завяршэнне ядуць гарбузовы пірог. Мне ён не вельмі падабаўся, але гэта мая прыхільная думка.

На Каляды я атрымала свае падарункі. У сям'і, дзе я жыву, кожны член сям'і атрымаў падарункі ад кожнага. Таксама атрымалі падарункі ад Санты, пана Ізабэлы, нашага сабакі Мэггі, і наогула чалавека. Але так не ў нашай сям'і. У сям'і іншай дзяўчынкі, якая тут таксама па праграме абмену, дарылі

Фота з сямейнага альбома Лагоды.

Жэня Лагода ў першыя дні ў ЗША. Нарадзілася 17 кастрычніка 1985 года ў Вілейцы ў сям'і інжынераў. Цяпер бацька Аляксандр займаецца рамонтам тэлерадыё- і іншай складанай электроннай тэхнікі, мама Ніна — гаспадыня. Брат Дзіма займаецца ў 8-м класе Вілейскай гімназіі. У 2001 годзе Жэня Лагода пасля некалькіх даволі патрабавальных тураў адбору праграмы для школьнікаў «Акт дзея свабоды» атрымала магчымасць правесці год у Амерыцы. Яна жыве ў амерыканскай сям'і і ходзіць у амерыканскую сярэднюю школу.

падарункі толькі ад Санты.

Увогуле, падарункі не вельмі адрозніваюцца ад нашых. Проста ў іх большы выбар, нашмат большы. У мяне быў складаны час, калі я выбірала падарункі сваім гаспадарам. Трэба выбраць нешта асаблівае. А гэта цяжка зрабіць, калі людзей ведаеш нядаўна.

Магу сказаць, што яны любяць дарыць шкарпэткі. Зразумела, гэта не звычайныя шкарпэткі. Гэта шкарпэткі з пальцамі. Як ёсць рукавіцы і пальчаткі, так і звычайныя шкарпэткі і шкарпэткі з пальцамі.

Рэцэптаў калядных страў я не напісала, таму што беларусы не ведаюць многіх амерыканскіх назваў прадуктаў.

Вось і ўсё, што я хацела напісаць.

З Новым годам!

Што такое

«Акт дзея свабоды»?

«Акт дзея свабоды», па якім у ЗША паехалі вільячанка Жэня Лагода, быў прыняты Кангрэсам ЗША ў 1992 годзе як знак дружбы народаў Злучаных Штатаў з народамі новых незалежных дзяржаў былога Савецкага Саюза.

У 2001 годзе было выдзелена 1200 стыпендыяў школьнікам старэйшых класаў. Кожны з тых, хто атрымаў стыпендыю, жыве ў ЗША як роўны ў амерыканскай сям'і і вучыцца ў амерыканскай сярэдняй школе. Жэня Лагода, напрыклад, ужо была ўдзельніцай амеры-

канскай алімпіяды школьнікаў па матэматыцы. Праўда, яна напісала сваім бацькам, што там алімпіяды праводзяцца зусім не так, як у Беларусі. Бацькі Жэні зразумелі, што галоўнае для арганізатараў — удзел дзяцей у гэтым мерапрыемстве, а не падвядзенне яго вынікаў.

Удзел у праграме «Акт дзея свабоды», на думку яе арганізатараў, дае добрую магчымасць лепш даведацца аб краіне, адчуць агульнае і рознае ў роднай і амерыканскай культурах і глыбей спазнаць агульначалавечы каштоўнасці і інтарэсы, адчуць сябе дарослым чалавекам.

Абавязацельствы арганізатараў

Арганізатары праграмы аплачваюць праезд удзельніка праграмы, выдзяляюць дадатковую дапамогу на набывццё усіх неабходных для школы рэчаў, выплачваюць штомесячную стыпендыю, размяшчаюць у амерыканскай сям'і, залічваюць у амерыканскую сярэднюю школу, аплачваюць медыцынскую страхоўку і іншае.

Дзіця, якое знаходзіцца ў ЗША па гэтай праграме, могуць у некаторых выпадках вярнуць дадому раней тэрміну. Гэта, напрыклад, калі школьнік ужываў алкаголь або наркатыкі, садзіўся за руль аўтамабіля або іншага транспартнага сродка. Падставай для выключэння з праграмы можа быць і адсутнасць бездай прычыны ў сям'і, якая прымае, або школе, не-

санкцыянавання паездкі па краіне, уступленне ў шлюб, цяжарнасць. Таксама падставай да датэрміновага вяртання на радзіму могуць быць парушэнні заканадаўства ЗША: крадзяжы і г. д.

Грошы

Жэня Лагода, як і іншыя школьнікі, якія паехалі па праграме «Акт дзея свабоды» у ЗША атрымлівае штомесячную стыпендыю ў памеры \$ 125. Гэтыя грошы неабходныя на паштовыя і транспартныя выдаткі, на аплату тэлефонных размоў з домам, каб купіць сувеніры, схадзіць у кіно і г. д.

Акрамя гэтага, кожнаму школьніку выдаюцца «пад'ёмныя» 300 долараў, якія трацяцца на падрыхтоўку да навучальнага года.

Што і пачым у Амерыцы? Арганізатары праграмы дэле правільнай арыентацыі ў цэнах звяртаюць увагу на кошт некаторых рэчаў у Амерыцы. Напрыклад, яны могуць быць адпаведна наступнымі:

Падручнік	\$ 10
Сшытак	\$ 2
Аловак	\$ 1
Ранец	\$ 30
Шампунь	\$ 3
Зубная паста	\$ 2,5
Фотастужка	\$ 4,3
Праяўка фотастужкі	\$ 7
CD	\$ 15
Туфлі	\$ 40
Світэр	\$ 30
Абед у школе	\$ 1,5
Морожанае	\$ 2

Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

■ **ВЫСТАЎКІ**

Навагодні серпанцін

ВІЛЕЙКА. На мінулым тыдні ў Вілейскім цэнтры мастацкай творчасці навучэнцаў пачала працаваць выстаўка «Навагодні серпанцін». На ёй прадстаўлены работы па ўсіх

накірунках работы цэнтры. У адкрыцці ўзялі ўдзел прадстаўнікі з усіх школ і дзіцячых садкоў горада, якія падрыхтавалі тэатралізаваныя выступленні.

Тры выстаўкі ў адным музеі

ВАЛОЖЫН. У раённым музеі працуюць тры выстаўкі: каштоўных камянёў, твораў мясцовага скульптара Валерыя Калясінскага, работ з пленэра ў родных мясцінах Фердынанда Рушчыца. Калясінскі прадстаўляе работы з дрэва,

бронзы, керамікі і каменю. Ініцыятар выстаўкі з пленэра — мастак з Ракава Фелікс Янушкевіч, а ягоны брат Валер'ян прывез на адкрыццё бронзавы бюст Фердынанда Рушчыца.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

Рэпертуар на студзень

Мінскі абласны драматычны тэатр

Ранішнія спектаклі

11 пятніца	«Добры змей» (лясная казка)
10-00	Аляксей Якімовіч
17 чацвер	«Проста Мяфа» (пастараль для дзяцей)
10-00	Алена Палешчанкава

Вячэрнія спектаклі

11 пятніца	«Вечар» (лірычная меладрама ў 2-х дзеях)
19-00	Аляксей Дудараў
12 субота	«Апошняя ахвяра» (меладрама ў 2-х дзеях)
17-00	Аляксандр Астроўскі
17 чацвер	Творчая вечарына з нагоды юбілею Народнай артысткі Рэспублікі Беларусь Марыі Захарэвіч
19-00	«KIM» (меладрама ў 2-х дзеях) Аляксей Дудараў
18 пятніца	«Секс на пералісцы» (трагікамедыя ў 2-х дзеях) Лявон Вашко
19-00	«Прынц Мамабук» (камедыя-гратэск у 2-х дзеях) Аляксей Дудараў
19 субота	«Восем закаханых жанчын» (сямейны дэтэктыў у 2-х дзеях) Рабер Тама
17-00	Творчая вечарына-бенефіс з нагоды юбілею Заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь Веры Кавалеравай
29 аўторак,	Прэм'ера «Хочаш вер, хочаш не вер»
30 серада	(жартоўная камедыя ў 2-х дзеях, на якой пасмеяцца і паплачаць) Юрый Бута
19-00	Мастацкі кіраўнік — заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Мікалай Мацкевіч

Маладзечна, вул. Чкалова, 7. Тэл. каса 52417, гал. адміністратар 61732

■ **З РЕДАКЦЫЙНАЙ ПОШТЫ**

Такая іхняя работа

Шкада, што людзі звяртаюцца да газеты толькі, калі ім дрэнна. А калі перамога справядлівасць, то забываюцца падзякаваць тым, хто падаў ім руку дапамогі. У пачатку лістапада на аўтадарозе Мядзел-Мінск ў Вілейскім раёне адбылося дарожна-транспартнае здарэнне.

Было цёмна, ішоў дождж. Памылка аднаго з вадзіцеляў прывяла да сутыкнення аўтамабіляў. Але ўсё абшлось без трагічных наступстваў. Для двух вадзіцеляў здарэнне скончылася ўсяго драпінамі, астатнія толькі крыху перапужаліся.

Хаця сутыкненне было настолькі моцным, што тры з чатырох машын наўрад калісьці можна будзе адмантаваць. Праз тых, што праязджалі міма, паведамілі пра здарэнне ў ДАІ. На месца аператыўна прыбылі інспектары дарожна-транспартнай службы Вілейскага РАУС Аляксандр Бяганскі і Віталь Дзяржэ. Толькі калі даведзіліся, што нашаму здароўю няма пагрозы, яны прыступілі да пратакольных справаў. Далей прыехала аператыўная група, у склад якой уваходзілі інспектар даснавання ДАІ Дзімітрый Радзевіч, следчы Міхал Давідовіч і начальнік Вілейскага РАУС Уладзімір Жыхар. Яны таксама адразу спыталіся пра нашае здароўе. І толькі тады прыступілі да працэдур расследавання і

фіксавання ДТЗ. Работнікі РАУС нас суцішалі тым, што галоўнае — ўсе засталіся здаровыя, а астатняе — прыкладзеца. У самых засмучаных узняўся настрой пасля такой увагі. Аператыўная група паехала пасля таго, як скончыла сваю работу, а інспектары Бяганскі і Дзяржэ засталіся і прыступілі да арганізацыі транспартнай групы нашых аўтамабіляў. А гэта не так проста рабіць ноччу, сярод лесу і ў выхадны дзень. Паехалі яны з месца здарэння толькі пасля таго, як адправілі апошнюю машыну.

У панядзелак я прыехаў у Вілейскі РАУС за дакументамі і даведкай аб ДТЗ. Дзяжурны старшыня запісаў у журнал мэту майго візіту і папрасіў пачакаць да дзевяці гадзін. Да гэтага часу ў фее сабраўся не адзін дзесятка наведвальнікаў. Падумалася, што даведзеца доўга чакаць. Аднак у прызначаны час старшыня ўказаў патрэбныя кабінеты, і ўсе, у тым ліку, і я, былі прынятыя супрацоўнікамі РАУС. Праз 20 хвілін я выйшаў з кабінета з патрэбнымі дакументамі. Але не падзякаваць я не змог. А каму? Ноччу я не запомніў ні прозвішчаў, ні пасадаў.

Зайшоў да намесніка начальніка РАУС. Падзякаваў за добрыя словы. Але прозвішчы і пасады той назваў неахвотна, маўляў, не трэба падзякі — гэта наша работа.

Аляксандр РАТКЕВІЧ, Чысць.

■ **ШТО ПРА НАС ПІСАЛІ 85 ГОД ТАМУ**

Нацяглі за гусей

З Хожова Вілейскага пав. цяжкую крыўду перацяглі на нас ад нашых аднасельчан — Михалюка Гарошкі і Мацей Гана. Справа пачалася тую восень. Гусі нашы, ходзячы па выганы, узляцелі нека на руны Михалюка і Мацея (руны гэтай было некалькі загончыкоў каля выгану). Михалюк і Мацей, угледзіўшы гусей, зараз забралі іх у хлеш. Шкоды гусі зрабілі на больш як на поў рубля. Ня глядзячы на гэта, Михалюк і Мацей паехалі зараз у воласць, падсунулі там добра, каму трэба, васьм і пастанаві-

ла наша валасное начальства: за шкоду, што гусі зрабілі, узяць ад кожнага мужыка па 10 кап. за гуся. Началі тутакж Михалюк з Мацеям запісываць, хто сколько мае гусей, і запісалі так: у каго было 4 гусі, таму запісалі 40, у каго 3—30, у каго 5—50 (мусіць для круглага шчоту нулі прыбаўлялі). Гэты шчот падаў маладзечынскаму пісару Остаўскаму і старшине Цару. Валасное начальства прызвала нас усіх гаспадароў у воласць і прыказала плаціць за ўсіх гусей выкуп. „Змлуйцеся, паночки! Што вы робіце?

Чы вы Бога не баіцеся? На штож заместа 4 гусей назначылі 40, замест 5—50? Гдзеж мы і грошэй столькі возьмем? Не, паночки! Мы за свае гусі па справядлівасці заплацім, а лішняга плаціць ня будзем.“ Так гаварылі мы, хожоўляне, але пісар і старшыня былі таі і не чулі нічога. «Калі так, — заявіў толькі злосна пісар, — калі ня хочаце самы плаціць выкуп, кажучы, што нима чым, то едзьцеж скарэй да хаты, а і мы зараз прыедем да вас прадаваць скацінку і аписываць будынак. Эй! Старшыня!—Ка-

ней!»—крыкнуў Остаўскаму. — Пабялелі нашы хожоўляне, як снег, а бабы дык і галасыць пачалі. Не было што рабіць болей, развязаўшы мы сваі капшучкі і анучачкі, дасталі астатнія, крывавым потам дабытыя грошы, і атдалі нашым п'яўкам—Мацею ды Михалюку. А мыж думалі, што Мацей і Михалюк—нашы добрыя суседзі, маюць сумленне і лішніх грошэй ня возьмуць. А паказалася, што толькі надавай!

Базыль ХОЖОЎЛЯНЕЦ.
«Наша Ніва».
№1 за 1907 год.

Дружны пасёлак

МЯДЗЕЛ. Жыхары гэтага паселішча непадалёку ад вёскі Занарач на Мядзельшчыне дакладна не ведаюць, дзе жывуць. У вёсцы Дружная, або ў пасёлку Дружны. Купка дамоў на высокай гары спачатку называлі вёскай, пасля — пасёлкам. Шыльды-указальнікі перапісваліся, перапісваюцца, магчыма, будуць перапісвацца. Але неадарэчнасці тыпу словазлучэнняў нахштальт «Пасёлак Дружная» — не перашкода ў тым, каб будаваць тут жыццё ў прамым і пераносным сэнсах.

Дружны, што ў двух кіламетрах ад Занарачы, узнік у 1993 годзе. Тут жывуць перасяленцы з забруджаных радыяцыйнай тэрыторыяй. Першы дом пачалі будаваць у 1993 годзе.

Дамы замест Чарнобыля

Дружны — вынік супрацоўніцтва нямецкага фонду «Дамы замест Чарнобыля» і беларускай дабрачыннай арганізацыі «ЭкаДОМ». Спачатку ставіцца драўляны каркас дома, а астатнія работы трэба зрабіць самім будучым жыхарам. Будаўнічыя матэрыялы купляць не трэба, іх можна ўзяць на базе, што знаходзіцца побач. Усе матэрыялы — экалагічна чыстыя. Гэта гліна, драўляныя трэскі. Дамы з такіх матэрыялаў будуцца ў Германіі даўно. Крыюць дахі чарапіцай або яе разнавіднасцю — металачарапіцай.

Праблемы

Сказаць, што перасяленцы жывуць тут без праблем — нічога не сказаць. Такого проста не бывае. Мы зусім выпадкова — на дымок з коміна — зайшлі ў адзін дом. Тут жыве Таццяна Вышыванюк з сынам Алёшам і дачкой Юляй. Пераехалі пару год таму з пасёлка Рэчыца на Століншчыне. Зімуюць удоме другую зіму. Пераехала з-за праблемаў са здароўем дзяцей. Кажа, што тут дзеткі адчуваюць лепш. Ды і дом Таццяна

пабудавала сваімі рукамі неаблагі. Але вось на работу па сваёй спецыяльнасці — бухгалтарам — не ўладкавалася. Пакуль вельмі дапамагае агарод. Таццяна Вышыванюк пакуль не працуе. Гэта для яе на сёння самая вялікая праблема. Хіба толькі пакаёўкай у здраўніцы. Па спецыяльнасці ж яна бухгалтар.

Мужчынам з работай тут лягчэй. Сваяк Таццяны Уладзімір Вышыванюк уладкаваўся на працу ўсяго праз два тыдні, як пераехаў. Балазе, шафёры «ЭкаДОМу» патрэбныя.

У райцэнтры давялося пацудзіць, што мясцовы калгас вельмі разлічваў першапачаткова на тое, што Дружны дапаможа кадрамі, але так не атрымалася. Дружны месціцца на землях калгаса «Шлях да камунізму», і мы спыталіся пра гэтую праблему ў яго кіраўніка Пятра Каўруса, які старшынствуе тут першы год. Працуюць у калгасе ўсяго пару чалавек з Дружнага. Шафёр, кранаўшчык, ён жа і запраўшчык... Былі некалькі будаўнічых з Дружнага. Прыходзілі на ферму жанчыны, але нядоўга там працавалі. Старшыня не пагаджаецца з тым, што тут шмат вакансій. Ды і перасяленцы самі ідуць працаваць больш «на бераг».

Жывуць прыезджыя з мясцовымі без канфліктаў. Пра гэта гавораць і ў суседніх вёсках, і ў пасёлку. Ды і што канфліктаваць? Кожны заняты сваім: працуюць, гадуць дзяцей. А калі ў Дружным сутыкнуліся з тым, што пасёлак ледзь не застаўся без валды — узровень воданепорнай вежы не дазваляў забяспечыць вадой без перабоў усе дамы, водаправод паселішча быў «закальчаваны» ў сістэму водазабеспячэння калгаса.

Старажылы, тыя, хто тут ужо пасадзілі сады, абжыліся. Уладзімір Вышыванюк жыве на Мядзельшчыне шэсць год. Тут у яго шмат сяброў. Дакладней, сябруюць у пасёлку ўсе: — Без дружбы тут прападзеш, — кажа. Наш пасёлак называлі так невыпадкова.

Так, галоўная праблема — працаўладкаванне. Але паціху людзі сабе знаходзяць месцы. Летам была праблема з вадой.

Магазіна няма, школы няма, але гэта ёсць у Занарачы. Адна з вуліц, тая, дзе жыве сям'я Таццяны Вышыванюк, незаасфальтаваная, таму вясной на новай вуліцы гразка. Калі прывозяць газ, машына спыняецца на асфальце, а то можна і не выехаць. Рабочыя да дамоў нясуць балоны на плячах. Але на немцаў валіць усё няма чаго. Яны толькі будуць дамы, а інфраструктурай павінны займацца мясцовыя.

Аптымізм

Пасёлак абдзімаецца з усіх бакоў. Але жыхары аптымізму не губляюць:

— Год праз 50 вырастуць дрэвы, што мы пасадзілі, і ўсё будзе добра.

Мінчанін **Юрый Супрыновіч**, які ўзначальвае «ЭкаДОМ», мы зразумелі — для жыхароў Дружнага — як хросны бацька. Ва ўсякім разе — аўтарытэт. Менавіта «ЭкаДОМ» і нямецкі фонд «Дамы замест Чарнобыля» амаль цалкам рэалізавалі праект па Дружным. Сапраўды, тут засталася расці садам і дзецям вакол дамоў, што пабудаваліся рукамі жыхароў. Юрый гаворыць, што спачатку добраахвотнікаў на перасяленне дапамагалі шукаць аб'екты ў СМІ, а пасля пачала працаваць людская пагалоска. А каб пераехаць сюды, трэба вытрымаць і фармальныя працэдуры. У «ЭкаДОМе» звяртаюць увагу на ўзрост патэнцыйных перасяленцаў, на тое, наколькі яны забяспечаныя жыллом цяпер. Адным з важных крытэрыяў — ступень забруджанасці тэрыторыі, дзе жывуць кандыдаты на перасяленне. Калі радыяцый менш, чым 6 кюры на квадратны кіламетр, то «ЭкаДОМ» дапамагчы такім людзям, на жаль, не можа.

Дружба

Мы спыталіся ў Юрыя Супрыновіча, наколькі будаўніцтва дома па нямецкім праекце танней за традыцыйныя спосабы будаўніцтва на Беларусі. Юрый сказаў, што паколькі «ЭкаДОМ» не з'яўляецца камерцыйнай арганізацыяй, то і мэтай іхняй

Наша даведка

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Пасёлак Дружны стаіць на ўзгорку. Цяпер замецены снегам. Летам зноўку прыедуць сюды добраахвотнікі, або, як цяпер іх клічуць, валанцёры, з Германіі, каб дапамагаць людзям абжывацца на новым месцы.

МЯДЗЕЛ. У вёсках Занарач і Дружная праводзіцца унікальны нават у межах СНД эксперымент па ўкараненні экалагічных тэхналогій у жыллёвае будаўніцтва. Мэта — здзейсніць у будоўлях і эксплуатацыі толькі натуральныя прыродныя матэрыялы і крыніцу энергіі.

Праводзяць яго сумесна Беларускае аддзяленне міжнароднай акадэміі экалогіі, беларуска-нямецкая арганізацыя «Экадом» і нямецкі дабрачынны фонд

«Дамы замест Чарнобыля».

У вёсцы Занарач абжытыя першыя 18 дамоў з саламяных і гліна-саламяных блокаў, блокаў з гліны і трэсак. Па ўсіх эксплуатацыйных параметрах экажыллё пераўзыходзіць традыцыйнае цаглянае ці панельнае. І каштуе ў некалькі разоў танней, і збіраецца ўсяго за тыдзень. У Германіі такія дамы стаяць па 300 год і, пры выкананні ўмоў будаўніцтва, не баяцца ні сырасці, ні мышэй.

У вёсцы Дружная пабудаваная і працуе першая ў Бела-

русі ветраэнергетычная ўстаноўка магутнасцю 250 квт. 3 моманту пуску яна вырабляла 200 тысяч кілаватгадзін экалагічна чыстай электраэнергіі. У самой жа вёсцы знаходзіцца каля 30 разнастайных экадамоў з саламяных блокаў, глінаўтрымліваючых матэрыялаў, з сумесі трэсак з глінай. Тут жа зманціраваны і самы магутны ў Беларусі фотаэлектрычны калектар.

Падрыхтаваў
Алег БЯГАНСКИ.

дзейнасці не могуць быць грошы. Але на самой справе такі праект танней за вядомыя раней на Беларусі.

Каб пабудавать дом, спачатку робіцца драўляны каркас. Ніз каркаса абабіваецца апалубкай. Туды засыпаецца мешаніна гліны і трэсак і

ўтрамбоўваецца драўлянай таўкушкай. На наступны дзень апалубка ўзняецца на адзін узровень вышэй. І так пад столь. Затым сцены тынкуюцца. Кроквы хаваюцца пад чарапіцай, пасля — унутраныя работы — дом гатовы. Схема, хача і даволі ўмоўная,

але дае ўяўленне пра тое, як можна пабудавать экалагічна чысты дом. Калі такіх дамоў некалькі дзесяткаў, можа атрымацца вёска. Або пасёлак. Няважна. Галоўнае, каб тут панавала дружба.

Юрый КАРПІЦКІ,
Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Таццяна Вышыванюк, яе сын Аляксей і кошка Моніка. У дзень нашага прыезду ў Дружны сям'я Вышыванюкоў была дома ў поўным зборы. Таццяна пакуль не можа ўладкавацца на працу, а дзеці, школьнікі Аляксей і яго сястра Юля прыхварэлі. Ды, па словах мамы, хваробы тут усё ж насіваюць іх шмат радзей, чым на забруджанай радыяцыйнай Століншчыне.

Фота Аляксандра МАНЦЭВІЧА.

Валянцін Харошка з Хойніцкага раёна. Прыехаў сюды самы першы. Цяпер працуе загадчыкам гаспадаркі ў ЭкаДоме.

— У 1993 годзе тут было чыстае поле. Будаваў па 5 дамоў штогод, і вырасцалі пасёлак. Вясной засталася давесці некалькі дамоў — і ўсё, будоўля ў Дружным скончыцца. Пераедзем у Лепель, там будзем будаваць пасёлак.

Валянцін Харошка тут за старасту. Папершае, ён старажыл, а па-другое, загадвае базай, адпускае людзям матэрыялы. Таму праблемы ўсіх ведае. І людзі да яго звяртаюцца.

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.

Пётр Карповіч прыехаў у Дружны з Лельчыцкага раёна на Гомельшчыне дапамагчы брату пабудавання. Пляменніца Пятра Аксана, мабыць, ужо не будзе называць сябе перасяленкай, як пакуль называюцца тут заснавальнікі Дружнага.

■ ФУТБОЛ

Лепшыя футбалісткі – у СШ №12

Пасля заканчэння каляднага турніру юныя футбалісты змаглі пагутарыць з прафесіяналамі – Аляксандрам Вяжэвічам і братамі Макоўскімі. Аўтографы раздае лепшы футбаліст Беларусі 1996 года Уладзімір Макоўскі.

МАЛАДЗЕЧНА. У мінулую пятніцу скончыўся першы гарадскі калядны турнір сярод школьніц, у якім удзельнічала 6 каманд.

Гульні праходзілі ў спартыўнай зале СШ№12. На матчах прысутнічалі знакамітыя маладзечанскія футбалісты, якія прыехалі дадому ў адпачынак. На ўрачыстым закрыцці турніру прызы ўручалі лепшыя футбаліст Беларусі 1996 года **Уладзімір Макоўскі**, яго брат **Міхаіл**, які гуляў у нацыянальнай і быў капітанам маладзёжнай зборнай Беларусі, і чэмпіён краіны 2001 года ў складзе бабруйскай “Белшыны”, лепшыя бамбардзіры ў гісторыі маладзечанскага футбола **Аляксандр Вяжэвіч**.

Цэнтралізавана дзяўчынкі пачалі займацца футболам з пачатку гэтага вучэбнага года. Ужо ёсць пэўныя поспехі: у пачатку снежня маладзечанкі перамаглі зборную Смалявічаў – 18:6. Цікава глядзеліся і калядныя гульні. Дзяўчынкі змагаліся не на жарт – сілавых прыёмаў было не менш, чым у мужчынскім футболе. Мацнейшымі ў турніры аказаліся каманды СШ№12. Мяркуюцца, што падобныя турніры стануць традыцыйнымі, і яны будуць праходзіць у дні школьных канікул.

Выніковая табліца гарадскога каляднага турніру:

	1	2	3	4	5	6	Р/М	А
СШ №12 (5 класы)	**	1:1	9:2	5:2	6:0	12:0	33:5	13
СШ №12 (7 класы)	1:1	**	2:2	5:0	7:0	3:0	18:3	11
СШ №11	2:9	2:2	**	2:2	8:0	4:0	18:13	8
СШ №2 (7 класы)	2:5	0:5	2:2	**	1:0	1:0	6:12	7
Зборная СШ №6-7	0:6	0:7	0:8	0:1	**	1:0	1:22	3
СШ №2 (5 класы)	0:12	0:3	0:4	0:1	0:1	**	0:21	0

Усе каманды атрымалі торты, каманды-прызёры і кожны гулец каманды-пераможцы – граматы. А лепшыя па амплуа – яшчэ і мяккія цацкі.

Гэта лепшыя вараатар – **Вераніка Стахоўская** (СШ №2), лепшыя абаронцы – **Каця Маліноўская** (СШ №12), **Таня Чайкоўская** (СШ №6), лепшыя нападаючыя – **Ала Мачулка** (СШ №12), **Валя Неруш**, якая выступала за СШ №11. Прыз глядацкіх сімпатый атрымала **Іна Альховіч** (СШ №12).

Юрый КАРПІЦКІ.

■ ПАРТРЭТ

Андрэй Лявончык: сёлета вылецець не баімся

МАЛАДЗЕЧНА. Мінулы год для Андрэя Лявончыка стаў дэбютным у вышэйшай лізе. Чым займаецца футбаліст у адпачынку?

– Крыху падтрымліваю форму: бегаю кросікі, часам падыходжу ў залу. Хаця пасля сезона крыху стаміўся ад футбола, але цяпер узнавіўся, да трэніровак гатовы.

– І калі яны пачынаюцца?

– Першы збор запланаваны на заўтра (гаварылі мы 2 студзеня). Маладзечанцы і мінчане будуць трэніравацца паасобку – кожная група ў сваім горадзе. Разам усе збіруцца 8 студзеня.

– Ці бачыліся з кім-небудзь з гульцоў падчас адпачынку?

– У снежні мы з астатнімі маладзечанцамі арганізавалі міні-футбольную каманду і выйгралі турнір “Залатая восень”.

– У камандзе ёсць псіхалагічнае раздзяленне на мясцовых і немясцовых гульцоў?

– Я так не скажу бы.

– З кім сябруеце ў камандзе?

– Больш зносінаў з моладдзю – **Бычкоўскім**, **Смірновым**, **Дараховічам**, **Макрышкім**, **Асалоўскім**.

– Вы – універсальны гулец. Але ў ФК “Маладзечна” гуляеце справа ў паўабароне. Хутчэй за ўсё, пакіне клуб адзін з вашых канкурэнтаў – **Аляксандр Вільтоўскі**. Ці настройвае Людас Румбуніс вас на тое, што будзеце сёлета гуляць у аснове?

– Нічога такога не гаварыў (смяецца).

– Якая пазіцыя на полі бліжэйшая вам?

– Калі вучыўся у спартшколе, то гуляў у цэнтры. Мне там падабалася. У “Забудове” мяне выкарыстоўвалі на фланзе.

Андрэй Лявончык.

– Праз год расшырыцца вышэйшая ліга – зноў там будзе 16 каманд.

– Не мне вырашаць, колькі будзе каманд у вышэйшай лізе.

– Але за месца ў “вышцы” ФК “Маладзечна-2000” можа быць спакойнае?

– Вядома. Але сёлета і задачы будуць іншыя – не толькі зачапіцца за месца ў вышэйшай лізе, але і падняцца як мага вышэй у турнірнай табліцы. Сёлета боязі вылецець не будзе.

– Як ставіцеся да стварэння турніру дублёраў?

– Лічу, што гэта добрая рэч. Тут моладзь можа правесці сябе, набіраецца досведу.

– Не цяжка пасля дубля выходзіць на наступны дзень у аснове?

ужо. Толькі па выхадных сустракаемся з сябрамі.

– І гуляеце ў футбол?

– Не, яго хапае і так. Сустракаемся, каб пагаварыць, абмеркаваць свае справы.

– З камп’ютэрам сябруеце?

– Падчас перапынку падыходжу ў школу, там інфарматык – знаёмы чалавек. Ён дае пагуляць. Цікава! І добрыя гульні ёсць – галаваломныя, а не проста “стралялкі”.

– У футбольны менеджэр не гулялі?

– Не. Калі мы і заходзім пагуляць, то на гадзіны паўтары, не больш. А менеджэр – гэта доўгая гульня.

– Каго вы бачыце сваім канкурэнтам на правым фланзе?

– **Тартоўскага**. **Азаронак** можа там гуляць. Гаворыць, што ў яго гэта любімая пазіцыя. Ёсць у камандзе добрыя паўабаронцы.

– Кантракт калі заканчваецца?

– Я падпісваў на тры гады. Засталася яшчэ два.

– Думак пра пераход няма?

– Пакуль не. Я ж у мінулым сезоне дубль гуляў, няма куды пераходзіць.

– Дзе сустракаў Новы год?

– У сям’і, а потым пайшоў на дыскатэку ў клуб.

– У 12 гадзін ночы якія думкі былі?

– Асабліва ніякіх не было. Жаданне заўсёды адно: каб усё было добра, каб было здароўе, каб спадарожнічала ўдача і збыліся мары.

– Якія?

– Добра загуляць у футбол, трапіць у добрую каманду і гэтак далей.

– Чаго вам і жадаю, Андрэй!

Юрый КАРПІЦКІ.

Табло

■ МІНІ-ФУТБОЛ

МАЛАДЗЕЧНА. 29 снежня ў Чысці прайшоў штогадовы раённы турнір.

5 каманд згулялі паміж сабой па кругавой сістэме – у чацвёрты раз за апошнія пяць год мацнейшымі сталі навучэнцы ПТВ-42 з Беразінскага. Другімі і трэцімі сталі дзве каманды “Забудовы”. За “Забудову-2” гулялі маладыя футбалісты. Замкнулі табліцу каманда калгаса “Гарадзілава” і птушкафабрыкі з Аляхновічаў.

Трэнеры пераможцаў **Леанід Лявончык** і **Канстанцін Станкевіч** далі пагуляць на турніры 12-13-гадовым школьнікам – **Пашу Бабку**, **Сяргею Трусю**, **Юру Лявончыку** і **Віццю Кісліцкаму**. Сярод старэйшых, трэба сказаць, яны не разгубіліся, у матчах з аўтсайдэрамі склалі самастойную чацвёрку, якая выглядала не горш за сапернікаў.

За перамогу пэтэвэшнікі атрымалі грошы. Але прызавы фонд аказаўся ў 2 разы меншы, чым на нядаўніх раённых спаборніцтвах па баскетболе.

Мікалай ХАДАСЕВІЧ.

■ З УСМЕШКАЙ

Сустрэлі Новы год

МАЛАДЗЕЧНА. Турысты турклуба “Пілігрым” сустрэлі Новы год калектыўным забегам з лыжамі ў руках вакол клуба. Спаборніцтвы пачаліся 1 студзеня ў 1 гадзіну 47 хвілін. Сярод мужчын першае месца з паказчыкам 55 секунд узяў **Аляксандр Патаповіч**, сярод жанчын самай спрытнай была **Наталля Шынкевіч** – 47 секунд. Відаць мужчыны турысты крыху прытамліліся, аддаючы пальму першынства слабай палавіне.

Аддзел інфармацыі “РГ”.

■ ТУРЫЗМ

МАЛАДЗЕЧНА. Мінулы год для турыстаў клуба “Пілігрым” быў адметны тым, што ў Інтэрнет-прасторы з’явіўся іх сайт. Ідэя прысутнасці ў Інтэрнеце сярод турыстаў нарадзілася даўно, а рэалізавалася толькі тады, калі за справу ўзяўся турыст і адначасова інжынер раённага вузла электрасувязі **Юрый Лужынскі**.

Сайт дае плён. Напрыклад, некаторыя мінчане рабілі заяўкі на ўдзел у веларалі “Маладзечанская восень” менавіта праз Інтэрнет. Не пустое і віртуальная гасцёўня “Пілігрыма”, дзе турысты з розных куткоў свету абменьваюцца інфармацыяй. Знайшліся нават “цёзкі” “Пілігрымаў” у Расіі.

Сайт, размешчаны па адрасе www.clubhome.narod.ru.

Турклуб, які быў створаны ў 1977 годзе, пастаянна развіваецца. За час існавання “Пілігрыма” тут было падрыхтавана 7 кандыдатаў у майстры спорту, а яго сённяшні старшыня **Сяргей Бялкоў** стаў майстрам спорту. У 1994 у складзе першай беларускай экспедыцыі ў Гімалаі удзельнічаў выхадзец “Пілігрыма” **Аляксандр Дуброўскі**.

– За 24 гады існавання клуб не змяніў свайго профілю, – гаворыць на старонках Інтэрнета яго старшыня **Сяргей Бялкоў**. – Ён і сёння з’яўляецца цэнтрам турызму ў горадзе.

Мікола ГАЙДУК.

■ ВАЛЕЙБОЛ

МЯДЗЕЛ. Мужчынская каманда па валейболе ўдзельнічала ў фінале чэмпіянату вобласці. Заняла там трэцяе месца.

Алесь ВЫСОЦКІ.

■ МІНІ-ФУТБОЛ

МАЛАДЗЕЧНА. 8–12 студзеня ў спартзале ЗМК пройдзе рэспубліканскі турнір на прызы Івянецкай кандытарскай фабрыкі сярод хлопчыкаў 1990 года нараджэння.

Удзельнічаюць каманды ДЮСШ з Маладзечна (трэнер – **Аляксандр Гармаза**), Барысава, Ліды, Наваполацка, РЦАП БДУ (Мінск), Днепр (Магілёў), Беларускaлiй (Салігорск), СДЮШАР-6 (Гродна).

Адкрыццё турніру – 8 студзеня а 13-й гадзіне.

Аддзел інфармацыі “РГ”.

■ ЛЫЖНЫ СПОРТ

МАЛАДЗЕЧНА. 15-18 студзеня пройдзе чэмпіянат горада сярод школьнікаў і навучэнцаў. Пераможцаў і прызёраў чакаюць граматы і падарункі.

Вольга ПІЛІПЕНКА.

■ МІНІ-ФУТБОЛ

СМАРГОНЬ. 30 снежня завяршыўся першы этап раённага чэмпіянату. Гульні праходзяць у фізкультурна-аздараўленчым комплексе “Юнацтва”.

10 каманд па кругавой сістэме вызначылі шасцёрку мацнейшых. Гэта “Шанц” – 27 ачкоў, СКЗ-Ветэран – 21, “Вілія” – 17, каманда ўпраўлення адукацыі – 16, “Змена” – 15, агрэгата нага завода (САЗ) – 12.

Не трапілі ў наступны раунд каманды ДЮСШ-87, “Оскар”, “СПЭС”, войнскай часці 1259.

5 студзеня згуляюць САЗ – “Змена” і “Вілія” – ўпраўленне адукацыі. На наступны дзень пераможца першай пары згуляе супраць “Шанца”, другой – “СКЗ-Ветэрана”. А 12 студзеня пройдуць стыкавыя гульні за трэцяе і першае месцы. Тады ж адбудзецца ўрачыстае закрыццё турніру.

Юрый КАРПІЦКІ.

■ ГУЛЬНЯ Ў КАРТЫ

МАЛАДЗЕЧНА. 5–6 студзеня ў шахматна-шашачным брыдж-клубе “Папараць” пройдзе адкрыты чэмпіянат горада ў падкіднога дурня.

Арганізатары перанеслі пачатак на 16 гадзін з-за таго, што субота будзе рабочым днём.

Аддзел інфармацыі “РГ”.

■ КРЫЖАВАНКА

1. Рэч, якую дораць на Новы год. 2. Пра малое тоўсценькае дзіця (разм., жарт.). 3. Прыстасаванне ў выглядзе жэрды для запірання варотаў. 4. Запаленне слізистой абалонкі гартані. 5. Неад'емная частка навагодняга дэсерту. 6. Трое коней, запражаных поруч у адзін экіпаж. 7. Месцазнаходжанне, месцажыхарства. 8. Адзін з відаў яды, якая па-

даецца на снеданне, абед і вячэру. 9. Лётчык. 10. Рэжучы інструмент для апрацоўкі металу, дрэва. 11. Тытул старажытных і візантыйскіх імператараў. 12. Абшар, адкрытая прастора. 13. Неад'емная частка любога свята, у тым ліку, і Новага года (напітак). 14. Гушчалкі. 15. Духоўны кіраўнік у мусульман. 16. Жа-ночае імя.

Ірына САХАЦКАЯ.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў №52

1. Графа. 2. Агурок. 3. Кмен. 4. Напітак. 5. Крах. 6. Холад. 7. Данос. 8. Снег. 9. Грыф. 10. Фрак. 11. Капрыз. 12. Зіма. 13. Анекдот. 14. Турман. 15. Навела. 16. Адбор. 17. Рэле. 18. Елка. 19. Аграхімія. 20. Яда. 21. Агрэст. 22. Трэбнік. 23. Конь.

■ ХАВАЙСЯ ў БУЛЬБУ

Давяла любоў

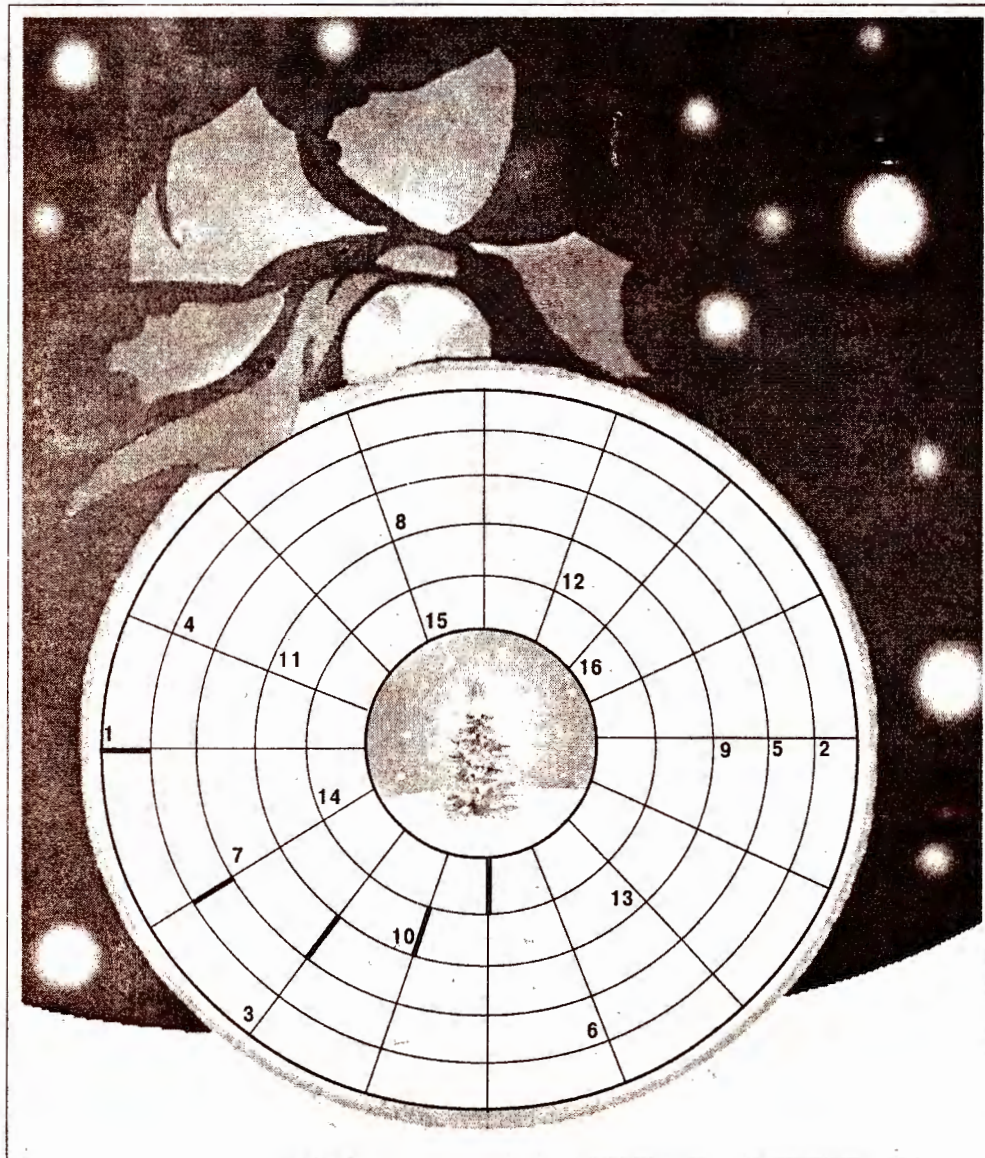
Здарылася гэтая гісторыя ў канцы 80-х. Курсант пагранічнага вучылішча С. праходзіў стажыроўку на савецка-турэцкай мяжы. Мяжа знаходзілася ў маляўнічай цясніне і праходзіла па звільстай горнай рэчцы, дзе кішэла стронга. Нягледзячы на няпростыя стасункі СССР з Турцыяй ў тых часы, застава была месцам даволі спакойным. Шпіёны трапляліся нячаста, у асноўным, мясцовыя жыхары нападлітку. Разнастайныя стажыроўку і меню курсанту дапамагала рыбалка. У адзін цудоўны дзень, спакойна сядзячы на беразе рэчкі, курсант пачуў за спінай дабрадушнае роханне. Ён азірнуўся і ўбачыў вялізнага секача, які з цікаўнасцю назіраў за курсантам. Трэба сказаць, што дзікі ў гэтых месцах былі непалоханыя, паколькі абарыгены-му-

сульмане да свінны абыякава. З легкадумнасцю, уласцівай маладосці, С. імгненна мяняе планы нахот рыбнага дня. Выхоплівае пісталет Макарава і, не зважаючы на складаную грамадска-палітычную сітуацыю, дакладным стрэлам пасылае кулю кабану між вачэй. З такім жа поспехам мог стрэліць і з рагаткі. Куля адрыкашэціла і з віскатам панеслася ў кусты. Паўкрыджаным звер пастаяў некалькі хвілін, здзіўлены нахотам чужога, а затым здзікім ровам кінуўся на курсанта. Адступіць не было куды, тэрыторыя СССР заканчвалася, а далей пачынаўся бяздушны Захад. Але жыць хацелася мацней, і С. кінуўся ў рэчку і праз некалькі секунд аказаўся на вярочым беразе. Абураная жывёла насілася па беразе, адразаючы дарогу да сацыялі-

стычнай айчыны і прыцягваючы ўвагу памежнікаў абедзвюх дзяржаў дзікім дымантам. Мокры курсант бегаў па беразе. Сякач перамяшчаўся аналагічна, не пакідаючы ніякіх варыянтаў на выратаванне. Вартавы на вышцы (з турэцкага боку) падняў заставу ў ружжо. І С. ужо з жахам бачыў туркаў, што набліжаліся, калі вартавы на вышцы (з савецкага боку) разабраўся ў сітуацыі і стрэліў з ракетніцы ў жывёліну. Толькі пасля гэтага раз'юшаны сякач накіраваўся да сваёй сям'і ў зараснікі. Першае, што ўбачыў С. пасля рэпатрыцыі, — гэта камандзіра заставы і замаліта, што беглі да яго, відаць, з самымі сяброўскімі намерамі. Як усё было далей, С. замоўчвае, але далейшую службу ён праходзіў ва ўнутраных войсках.

Сямён БОНДАР.

■ НЯВЫДУМАНЫЯ ГІСТОРЫ

Нешанцаванне

Спатрэбілася мне дыстыляваная вада для акумулятараў. Дастаў я старую скараварку, наліў у яе вады, прычэпіў халадзільнік ад саагоннага апарата (з гарбачоўскіх часоў, дарэчы, не выкарыстоўваўся па «прамым» прызначэнні), паставіў усё гэта на газавую

пліту і сяджу, чакаю, пакуль накапае, так бы мовіць, гатовая прадукцыя.

Раптам заходзіць сусед, убачыў устаноўку — вочы заблішчалі, ледзь сліна на пайшла, як у сабакі Паўлава. Я вырашыў пажартаваць і пытаюся:

— Ну як, пах ёсць? (А які ж пах ад кіпню?!)

І чую ў адказ:

— Крыху ёсць, крыху ёсць. А сам ужо выглядае, дзе ў мяне чаркі стаяць.

Доўга мне давялося пераконваць яго, не паверыў, пакуль сам не пакаштаваў. Бачылі б вы ягоны засмучаны твар!

Сямён БОНДАР.

Са склада ў Мінску (прамзона Шабаны) і Маладзечна

КАЛАРЫФЕРЫ КЛАПАНЫ ВЕНТЫЛЯТАРЫ

ПРАМЫСЛОВЫЯ
ВЦ (ВР) 4-75, ВЦ 14-46, ВО, ВКР, ВЦП і інш.

ТАА «СПАРТ» Т.ф. у Маладзечна (01773) 68763, у Мінску (017) 2170337

БОЛЕЕ 6000 КЛИЕНТОВ В БЕЛАРУСИ
УЖЕ ВЫБРАЛИ НАШИ ШИНЫ...

А ВЫ?

ШИНТОРГ

- Работаем с векселями
- По чековой книжке
- Возможен бартер на КРС
- Новинка! МОТОРНОЕ МАСЛО, ТОСОЛ

К ПРАЗДНИКАМ - СКИДКИ

тел. в Молодечно (01773) 6-42-84

Первый поставщик. Подлежит обязательной сертификации.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Сморгонь - 01592, Ашмянны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

рэгіянальная
газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ,
Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41, 5-07-99.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета»

Гараскоп 7 – 13 студзеня

Авен
(21.03–20.04)

Авенам тыдзень трэба пасядзець у офісах і дома. Падарожжы пагражаюць небяспекай і стратамі. Руціна на рабоце выльецца ў нечаканы дзелаў поспех ці кар'ернае павышэнне. Прадбачацца сваркі са старэйшымі сваякамі, магчыма, з бацькамі. Але канфлікт, тым не менш, скончыцца праз пару дзён мірам.

Цялец
(21.04–21.05)

Цільцоў чакае перыяд важных спраў у плане паляпшэння службовага становішча ці ўмацавання пазіцыі ў бізнесе. Асцерагайцеся чужых парад. Не выключана, што іх будуць даваць нядобра разыхліўцы. У адносінах з каханымі чакайце ўсплёску мілых сэрцу ўспамінаў і романтичнага настрою.

Блізняты
(22.05–21.06)

Блізнятам рэкамендуецца падумаць, як выкарыстаць буйную суму грошай, якая нечакана зваліцца на іх. Вернуць даўно забыты доўг. Астролаг лічыць мэтазгодным рызыкнуць на рынку нерухомасці. Аперацыі з зямлёй, жылём і офісам абыякавы быць удалымі. Блізкія здольны даць слушную парад.

Рак
(22.06–23.07)

Рак атрымае магчымасць завяршыць даўні праект і атрымаць ад гэтага маральнае задавальненне. Але не больш, грошай гэта не прынясе. Засмучацца не трэба. Проста вялікі падарунак чакае Рака ў асабістых адносінах. Прызнанне ў каханні, прапанова шлюбу, сустрэча з даўно жаданым чалавекам. Не выключана, што ўсё гэта будзе адбывацца ў час падарожжа.

Леў
(24.07–23.08)

Львы адчуваюць спустошанасць і нават стомленасць ад працы, бізнэсу, сямейных абавязкаў. Вялікай будзе спакуса ўсё рэзка і адначасова памяняць. Не трэба спяшацца. Адпраўляйцеся ў дарогу. Лепш у адзіноце.

Дзева
(24.08–23.09)

Дзеве рэкамендуецца быць напругавым. Набліжаюцца прапановы нахот таго, каб памяняць работу, сферу бізнэсу, кола стасункаў. Заманлівыя, на першы погляд, але якія цяжка пралічвацца. Лепш сесці і добра падумаць, перш чым прымаць рашэнне. Сэрца блізкага чалавека падкажа патрэбны крок.

Шалі
(24.09–23.10)

Шалі перапоўняцца аптымізмам ва ўсіх сферах жыцця. Не блытайце, аднак, веру з марамі. Перавага апошніх небяспечная стратамі і расчараваннямі. Ад аптымізму да хандры, такім чынам, акажацца ўсяго адзін крок. Правільная ацэнка прыйдзе нечакана. З дапамогай чужога чалавека ці выпадковага назірання.

Скарпіён
(24.10–22.11)

Планеты па заслугах ацэняць працавітасць і паслядоўнасць Скарпіёнаў. Узнагародай стане прыкметны рост даходаў і прасоўванне па службе. Чакае сустрэча з важнай персонай. Не варта несці на яе асабістыя клопаты, лепш абмежавацца дзелавай размовай.

Стралец
(23.11–21.12)

Стрельцам трэба паслухаць парад даўняга сябра. Гэта тычыцца і перамен у бізнесе, і асабістых адносінаў. Астролаг не выключае, што дзеля такой парады можна адправіцца ў іншы горад ці краіну. Блізкія не зразумеюць сапраўдных намераў і ўспрымуць іх як замах на свае справы.

Казярог
(22.12–20.01)

Казярогу давядзецца надаць асаблівую ўвагу працы, дзе магчымыя праблемы і нават непрыемнасці. Дзеля ўрэгулявання складанасцяў пакіньце на нейкі час забавы і адпачынак. У сям'і ўсё будзе як звычайна, а часам нават лепш. Маладых, магчыма, чакае доўгая разлука.

Вадалей
(21.01–19.02)

Вадалей у сваіх памкненнях атрымаць больш дывідэндаў праявіць ініцыятыву і даб'ецца поспеху. Удаля адзёлка, добры кантракт, выгадная кар'ерная прапанова — вось што чакае тых, хто нарадзіўся пад гэтым знакам задыяка. З'явіцца магчымасць для падарожжа, якое прынясе новыя знаёмствы.

Рыбы
(20.02–20.03)

Рыбы перагледзяць свае адносіны да работы і справы, возьмуцца за штосьці новае, нявыпрабаванае. Ба-яцца навізны не трэба. Перамена абярэнецца добром. Калі не адразу, то праз непрацяглы час. Аднанасць і любоў блізкіх нададуць упэўненасць і натхненне ў новых пачынаннях.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж 8190 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу — цана свабодная. №1 (350) 4.01.2002. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. №.

Падпісана ў друку ў 13.00 3.01.2002

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ

Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.

Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. 53935, 55284.

Сморгонь: вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». Тэл. 33077, 34353.